

**Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan nimeäminen aluevaaleihin 2022****227/00.00.00/2021****KH 20.09.2021 § 237**

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistusta koskeva hallituksen esitys (HE 241/2020) on hyväksytty eduskunnassa ja sitä koskeva lainsäädäntö tulee osittain voimaan 1.7.2021. Uudistuksessa maahan perustetaan 21 hyvinvointialuetta, joista jokaisella on aluevaltuusto, joka valitaan yleisillä vaaleilla.

Aluevaltuustoista säädetään hyvinvointialuelain (611/2021) 23 §:ssä. Vaalilain 143 a §:n mukaan aluevaalit toimitetaan samanaikaisesti kuntavaalien kanssa ja näin toimitaan vuodesta 2025 alkaen. Aluevaltuuston vaalikausi on neljä vuotta ja vaalikauden aloitusajankohta kesäkuun alku. Ensimmäiset aluevaalit toimitetaan kuitenkin omina erillisinä vaaleinaan sunnuntaina 23.1.2022. Näissä vaaleissa valitun aluevaltuuston toimikausi alkaa 1.3.2022 ja jatkuu vuoden 2025 loppuun. Ennakkokäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 12. - 18.2022.

Aluevaalit toimitetaan kunnissa pääpiirteittäin samalla tavalla kuin kuntavaalit kuitenkin siten, että ehdokasasetteluun liittyvistä tehtävistä ja vaalien tuloksen vahvistamisesta huolehtii kunnan keskusvaalilautakunnan sijasta uusi viranomainen, aluevaalilautakunta. Aluevaalilautakunnan asettaa aluevaltuuston, mutta ensimmäisissä aluevaaleissa kuitenkin aluehallintovirasto.

**Kunnan vaaliviranomaisten tehtävät aluevaaleissa:**Kunnan keskusvaalilautakunta:

- ennakkokäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt
- vaaleista tiedottaminen kunnassa
- ennakkokäänestysasiakirjojen tarkastus
- ennakkokäänien laskenta ja vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta sekä
- vahvistettujen äänimäärien ilmoittaminen vaalitietojärjestelmän välityksellä aluevaalilautakunnalle

Vaalitoimitsijat ja vaalitoimikunnat:

- ennakkokäänestyksen toimittaminen

Vaalilautakunnat:

- vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta

Kelpoisuus vaalilautakuntaan:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

#### Esteellisyys vaalilautakuntaan:

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva aluevaalien ehdokkaana puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

#### Kelpoisuus vaalitoimikuntaan:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas. Kelpoisuuteen vaikuttava ehdokkuus tarkoittaa ehdokkuutta missä hyvinvointialueessa tahansa: esimerkiksi hyvinvointialueella A ehdokkaaksi asetetun sisarus ei ole kelpoinen vaalitoimikunnan jäseneksi missään kunnassa. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

#### Esteellisyys vaalitoimikuntaan:

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Keuruun kaupungin äänestysalueet ovat 1.1.2022 alkaen valtuuston päätöksen 30.8.2021 § 48 mukaisesti:

- |                       |                      |
|-----------------------|----------------------|
| 1) Keskustan läntinen | Kulttuuritalo Kimara |
| 2) Keskustan itäinen  | Kivelän koulu        |

- |                 |                       |
|-----------------|-----------------------|
| 3) Haapamäki    | Haapamäen yhteiskoulu |
| 4) Pihlajavesi  | Pihlajaveden koulu    |
| 5) Pohjoislahti | Pohjoislahden koulu   |

Valmistelija: hallintojohtaja Sari Karhu, puh. 040 648 3929

#### Päätösehdotus

#### Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus valitsee viisi jäsentä ja tarpeellisen määrän varajäseniä, (vähintään kolme, mielellään viisi) seuraaviin vaalilautakuntiin vuoden 2022 aluevaaleja varten:

- |                                    |                       |
|------------------------------------|-----------------------|
| 1) Keskustan läntinen äänestysalue | Kulttuuritalo Kimara  |
| 2) Keskustan itäinen äänestysalue  | Kivelän koulu         |
| 3) Haapamäen äänestysalue          | Haapamäen yhteiskoulu |
| 4) Pihlajaveden äänestysalue       | Pihlajaveden koulu    |
| 5) Pohjoislahden äänestysalue      | Pohjoislahden koulu   |

Vaalilautakunnan varsinaisista jäsenistä yksi määrätään puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi. Varajäsenet asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Lisäksi kaupunginhallitus valitsee kuusi jäsentä ja tarpeellisen määrän varajäseniä (vähintään kolme) vaalitoimikuntaan laitosäänestysien toimittamista varten, ja määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Varajäsenet asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

#### Päätös

Asia päätettiin jättää pöydälle.